

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite: STM:n lausuntopyyntö dno STM086:00/2016 , STM/4454/2016

**GEENITEKNIIKAN LAUTAKUNNAN LAUSUNTO HALLITUKSEN
ESITYKSESTÄ GENOMILAIKSI**

Geenitekniikan lautakunta (GTLK) on tutustunut luonnokseen hallituksen esityksestä (HE) genomilaksi ja haluaa esittää seuraavat kommentit:

Geenitekniikan lautakunnan tehtävät on määritelty geenitekniikkalain (377/1995) 5 a §:ssä, jonka 2 momentin 1-3 kohdassa lueteltuun toimivaltaan eivät kuulu ihmisen genomi ja ihmisen sukusoluihin tehtävät muutokset. Täten geenitekniikan lautakunnalla ei ole yleisesti lausuttavaa hallituksen esityksen sisällöstä.

Koska geenitekniikan lautakunta kuitenkin em. 2 momentin 4 kohdan perusteella valmistelee muille kotimaisille ja kansainvälisille annettavia lausuntoja, se haluaa kiinnittää huomion puutteeseen genomilain 3 §:ssä ehdotetuissa määritelmissä. Pykälässä on määritelty ”genomitieto”, mutta ei ”genomia”. Aitotumallisilla eliöillä, joihin ihminenkin kuuluu, on tyypillisesti solussaan useita genomeja. Nisäkässoluissa genomeja on kaksi, tuma- ja mitokondriogenomit, ja niiden periytymismekanismit eroavat toisistaan. Edellä mainittujen lisäksi nisäkkäiden elimistössä on monipuolinen mikrobiomi omine mikrobigenomeineen. Jotta vältettäisiin genomilain soveltamisalaa koskevat epäselvyydet ja lakia toimeenpaneville tahoille olisi selvää, mihin ne sitoutuvat, on välttämätöntä määritellä täsmällisesti, mitä ihmisen solun tai elimistön eri genomeista laki koskee.

Puheenjohtaja

Johanna Björkroth

Neuvotteleva virkamies

Kirsi Törmäkangas